

Beeldende vertaling 'iepen mienskip'

Het kan een lange weg zijn voordat een voorstelling of project wordt uitgevoerd. Hoe gaat het met Friese plannemakers onderweg naar een (mienskip)project? Vandaag: de Amsterdamse kunstenaar Carina van Steen en het project *Watermerk/Wettermerk*.

Plannemakers

Kun je iets meer vertellen over dit project?
„*Watermerk/Wettermerk* is een landartontwerp van twintig voetbalvelden groot, dat wordt uitgegraven in het Friese veenweidelandschap. Het komt vlakbij Heerenveen te liggen onder een internationale uit- en aanvliegrou-te. Vanuit overvliegende vliegtuigen kun je *Watermerk/Wettermerk* zien liggen en ook op Google Earth en de landkaarten. Het slotenpa-troon laat een overkoepelende vrouwsfiguur zien die drie kleinere mensen beschermend omvat. Het beeld staat voor harmonie tussen natuur en cultuur. Het toont de mens in zijn verbondenheid met de natuur en zijn medemens. *Watermerk/Wettermerk* is tevens de beeldende vertaling van het Friese begrip 'iepen mienskip' want ook de figuur die anders is, die de boel op zijn kop zet en alles vanuit een ander perspectief beziet, hoort erbij. Het kunstwerk gaat over mensen, land en water, over verbondenheid, bescherming en respect. Het gaat over onze identiteit, over ons, ons land, onze samenleving.”

Wat was de aanleiding voor dit project?
„Een gedachteloos tekeningetje tijdens een telefoongesprek en de

verkiezing van Leeuwarden-Friesland als Culturele Hoofdstad van Europa waren de aanleidingen voor het plan. Eind 2014 namen we contact op met de organisatie van LWD2018. Het koste totaal geen moeite om medewerking te krijgen voor het idee. Ook natuur- en milieuorganisaties denken en werken mee. Kennelijk klopt *Watermerk/Wettermerk* met deze tijd, bovendien wordt men er vrolijk van.”

Hoe lang zijn jullie bezig, hoe loopt het?
„Naar aanleiding van ons persbericht 'Ik zoek een boer' publiceerde deze krant in februari al een artikel over ons project. Ecoboer Sjoerd Miedema reageerde dezelfde dag nog. Hij stelde zijn land 'De Lytse Deelen' voor het kunstwerk beschikbaar. Daarmee kreeg het plan handen en voeten. De betekenis en symbolische waarde van het kunstwerk als idee over de samenleving wordt erdoor versterkt, want het koppelt *Watermerk/Wettermerk* aan de praktijk van een natuurinclusief agrarisch bedrijf. Miedema's bedrijf is 'LivingLab-beleid' in de praktijk. Hij toont aan dat het kan, dat ecologie en economie elkaar kunnen versterken. Vanuit de passie voor zijn werk zoekt Miedema de verbinding met zijn collega's en de burger. Om die reden wil hij zijn bedrijf als een schoolvoorbeeld voor natuur-inclusieve landbouw koppelen aan een

Janna van der Meer, Sjoerd Miedema en hond Jouke in het stuk land dat ze beschikbaar stelden voor het project *Watermerk/Wettermerk*. Foto: Simon Bleeker

educatief centrum voor ecologische landbouw. Hij ziet *Watermerk/Wettermerk* als een logo, als het symbool voor de mentaliteit die ten grondslag ligt aan natuur-inclusief boeren.”

Welk onderdeel van dit project kost je op dit moment hoofdbrekens?
„Spannend is het haalbaarheidsonderzoek of *Watermerk/Wettermerk* in te passen is in de wateropgaven van it *Wetterskip*.”

Wat gaat juist heel goed?
„*Watermerk/Wettermerk* dus! Realisatie en exploitatie ervan kost veel. De grootste uitdaging is het geld bij elkaar te krijgen. Alle afdelingen van de provincie: cultuur, landbouw, water, natuur en educatie, zijn gebonden aan hun beleidsopgaven. Het project past overal zo'n

beetje in maar niet precies. Het lijkt erop dat alleen bundeling van krachten van de verschillende afdelingen zo'n grootschalig project haalbaar kan maken. De kunst is die krachtenbundeling tot stand te brengen.”

Wat is jouw gouden tip aan toekomstige plannemakers voor iepenmienskipprojecten?

„Grootschalige, ruimtelijk projecten, ik hou ervan. Tegelijkertijd roept het spanning op, de onzekerheid of het haalbaar is. Juist die onzekerheid leert me nuchter te blijven en plezier te hebben in het proces met alle uitdagingen die daarbij horen. Mijn recept en tip voor andere plannemakers betreft dan ook de werkmentaliteit. Denk niet in problemen maar in oplossingen. Als je plan van belang is voor

de samenleving vind je medestanders. Het adagium is: gewoon rustig doorstappen!”

Is er nog iets belangrijks wat je wilt zeggen?

„Wat is Fryslân, wat is Nederland eigenlijk? Wie willen we zijn en waar staan we voor? Is er iets dat meer bepalend is voor onze toekomst dan het beeld dat we van onszelf hebben? Als de Friezen vinden dat *Watermerk/Wettermerk* staat voor wat Fryslân is of zijn wil, dan zorgt de Iepenmienskip ervoor dat het er komt. De financiering is nog niet rond. We staan open voor suggesties van het publiek. Wie helpt mee met graven?”

▶ Meer informatie? Zie www.carinevansteen.nl en www.meermiedemanatuurlijk.nl